

YENİDEN YAPILANDIRILAN

DÖŞEMEALTI İLÇESİ'NİN

YEREL KALKINMASININ PLANLANMASI KAPSAMINDA;
GELECEĞE YÖNELİK ÖNCELİKLİ PROJE ALANLARI BELİRLEME
ve KALKINMA EYLEM PLANI OLUŞTURMA HEDEFLİ,

PAYDAŞ GRUPLAR KATILIMINA DAYALI GZFT ÇÖZÜMLEMESİ

Doç. Dr. Cengiz SAYIN *

Akdeniz Üniversitesi
Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü
Öğretim Üyesi

DÖŞEMEALTI İLÇESİ - ANTALYA

(31 EKİM 2008 | 16 KASIM 2008)

---

* İletişim: csayin@akdeniz.edu.tr, <http://www.cengizsayin.com>, 0 (242) 310 2435

Bu araştırma;

Antalya İli “Döşemealtı İlçesi Kaymakamlığı” için,

**Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım
Ekonomisi Bölümü Öğretim Üyesi Doç.Dr. Cengiz
SAYIN tarafından yapılmıő olup tüm “telif hakları”
kendisine aittir.**

**Döşemealtı İlçesi Kaymakamlığı dıőında izinsiz;
çoğaltılamaz, dağıtılamaz, yayınlanamaz ve kaynak
gösterilmeden kullanılamaz.**

İÇİNDEKİLER		Sayfa
	TABLolar	3
	GRAFİKLER	3
1.	GİRİŞ	4
	1.1. KOnU ve AMAÇ	4
	1.2. KATILIMCILAR (Paydaş Gruplar)	5
	1.3. DÖŞEMEALTI İLÇESİ HAKKINDA TANIMLAYICI GENEL BİLGİLER	6
2.	MATERYAL ve METOT	6
	2.1. MATERYAL	6
	2.2. UYGULAMA, VERİ DERLEME ve GZFT ANALİZİ METODU	7
	2.3. GZFT SORGULAMASI İÇİN AÇIKLAMALAR	10
3.	DÖŞEMEALTI İLÇESİ GZFT ÇÖZÜMLEMESİ BULGULARI	11
	3.1. GÜÇLÜ YÖNLER	11
	3.2. ZAYIF TARAFLAR	14
	3.3. FIRSAT ALANLARI	17
	3.4. TEHDİT UNSURLARI	19
	3.5. GZFT ÇÖZÜMLEMESİ	20
	3.6. SERBEST TARTIŞMA NOTLARI	23
4.	SONUÇ DEĞERLENDİRMESİ	23
	4.1. ÖNCELİKLİ PROJE ALANLARI BELİRLEME (GZFT Sonuçları Odaklı)	23
	4.2. EYLEM PLANI HAZIRLAMA (GENEL ve GZTF Sonuçları – Konu Odaklı)	23

TABLolar		Sayfa
Tablo 1	GZFT çözümleme tablosu (üç ölçekli)	8
Tablo 2	GZ çözümleme tablosu (beş ölçekli)	9
Tablo 3	“Durum ve Önem” tablosu	10
Tablo 4	Güçlü yönlerle ilişkin mevcut durum ve önem dereceleri	11
Tablo 5	Zayıf taraflara ilişkin mevcut durum ve önem dereceleri	14
Tablo 6	Başlıca fırsat alanlarına ilişkin önem dereceleri	17
Tablo 7	Tehdit unsurlarına ilişkin önem dereceleri	19
Tablo 8	Döşemealtı İlçesi GZFT çözümlemesi	20

GRAFİKLER		Sayfa
Grafik 1	Güçlü yönlerle ilişkin “mevcut durum” dereceleri	12
Grafik 2	Güçlü yönlerle ilişkin “önem” dereceleri	13
Grafik 3	Zayıf taraflara ilişkin “mevcut durum” dereceleri	15
Grafik 4	Zayıf taraflara ilişkin “önem” dereceleri	16
Grafik 5	Fırsat alanlarına ilişkin “önem” dereceleri	18
Grafik 6	Tehdit unsurlarına ilişkin “önem” dereceleri	19

1. GİRİŞ

1.1. KONU ve AMAÇ

Antalya İli sınırları içerisinde yer alan Döşemealtı İlçesi; yakın zamanda tamamlanmış olan “adrese dayalı nüfus tespit çalışması” ile diğer göstergelere bağlı olarak oluşturulmuş, birkaç yerel belediye ve beldeyi de kapsayan, mülki ve coğrafik sınırları yeni belirlenmiş bir ilçedir.

Araştırmanın konusu; yeni şekillenmiş olan Döşemealtı İlçesi’ne yönelik olarak etkin bir “*yerel kalkınma planı oluşturulmasına veri sağlamak amacıyla*”; ilçenin mevcut ve gelecekteki olası potansiyellerinin dikkate alınarak “*Güçlü, Zayıf, Fırsat, Tehdit*” odaklı unsurlarının GZFT analizi ile çözümlenmesidir.

Araştırmanın genel amacı; ilçenin yerel kalkınmasıyla ilgili tüm paydaşların katılım ve görüşleri doğrultusunda bir GZFT çözümlenmesi yaparak ilçenin “*geleceğe yönelik öncelikli proje alanlarını belirleme*” ve ilçe kapsamlı bir “*kalkınma eylem planı*” oluşturulmasına katkı sağlayacak veriler sunmaktır.

Araştırmada kapsamındaki tüm paydaş grupların yer aldığı arama toplantısı ve atölye çalışmasında öneri olarak sunulan ve kabul gören araştırma amacı; “*Döşemealtı İlçesi’nin Kalkınmasını “Güçlü, Zayıf, Fırsat, Tehdit” Odaklı Etkileyen Unsurların Belirlenmesi*” dir.

Aynı toplantılarda öneri olarak sunulan ve GZFT çözümlenmesi sonucunda ulaşılan bulgular ve değerlendirmeler ışığında bir sonraki aşama olarak ortaya konması düşünülen temel beklenti ise “*Saptanan Temel Sorun ve Fırsat Alanlarına Göre Geleceğe Yönelik Öncelikli Proje Alanları Belirleme ve Eylem Planı Oluşturma*” ‘dır.

Yapılan literatür araştırmasında, Döşemealtı İlçesi GZFT çözümlenmesi amacına paralel ve örnek olabilecek nitelikte, paydaş katılımcılardan sağlanan orijinal veri sağlamaya dayalı bir araştırma bulgusuna rastlanılmamıştır. Bu bakımdan Döşemealtı İlçesi GZFT çözümlenme araştırmasının, “*daha önce hiç yapılmamış ve ilk örnek olma*” niteliği ile özgün bir araştırma olduğu belirtilebilir.

Yöntemin daha önceden, genel olarak pek çok alanda farklı şekillerde uygulanması söz konusu olmakla birlikte, yukarıda belirtilmiş olan “amaç”, “uygulama yeri ve özelliği” bakımından ilk defa uygulandığı söylenebilir.

1.2. KATILIMCILAR (Paydaş Gruplar)

GZFT çözümlenmesi için, “arama toplantısı” ve “atölye çalışması” şeklinde iki ayrı tarihte ve iki aşamalı olarak katılımcı paydaş toplantısı gerçekleştirilmiştir. Her iki toplantıya da yaklaşık aynı sayıda olmak üzere, ilçede yer alan ayrıca ilçe kalkınmasıyla ilişkisi olup il merkezinde bulunan *sivil örgüt, mesleki örgüt, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluş temsilcileri* aktif olarak katılarak görüşlerini paylaşmış ve değerlendirmelere de ortak olmuştur.

Katılımcıların kurumsal ve mesleki düzeydeki genel sınıflaması aşağıda belirtilmiş olup arama toplantısına 39 ve atölye çalışmasına ise 26 paydaş temsilci katılmıştır.

Katılımcı kurum ve kuruluş yapısı:

- ▶ Döşemealtı Kaymakamlığı, Konyaaltı Kaymakamlığı
- ▶ İlçe kapsamında yer alan Belediye Başkanlıkları
- ▶ Tarım İlçe Müdürlüğü
- ▶ İlçe Ziraat Bankası Müdürü
- ▶ İlçedeki eğitim kuruluşları
- ▶ İlçe kapsamında yer alan Muhtarlar
- ▶ Tarım, Kültür-Turizm, Orman-Çevre İl Müdürlüğü
- ▶ Dsi Bölge Müdürlüğü
- ▶ Antalya Damızlık Süt Sığırtı Yetiştirici Birliği
- ▶ İlçe kapsamında yer alan Ziraat Odası Başkanlıkları
- ▶ Sağlık Ocağı, Sağlık Grup Başkanlığı
- ▶ Sulama Birliği
- ▶ Toptancılar Birliği
- ▶ Antalya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü
- ▶ Büyükşehir Belediyesi
- ▶ Akdeniz Üniversitesi
- ▶ Turizm Otelcilik Okulu
- ▶ Antalya İl Genel Meclisi temsilcileri
- ▶ Siyasi parti ilçe başkanlığı temsilcileri
- ▶ TBMM (Antalya Milletvekili, Dr.Sadık BADAĞ)

Katılımcıların uzmanlık alan yapısı:

- ▶ Kaymakam, Belediye Başkanı, Muhtar
- ▶ Mimar, Ziraat Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi, Turizmci
- ▶ Çevre Mühendisi, Jeoloji Mühendisi
- ▶ Öğretmen, Akademisyen, Sanat Tarihçi
- ▶ Doktor, Siyasetçi, Muhasebeci, Çiftçi, Esnaf

1.3. DÖŞEMEALTI İLÇESİ HAKKINDA TANIMLAYICI GENEL BİLGİLER

Daha sonraki aşamalarda tamamlanacaktır.

2. MATERYAL ve METOT

2.1. MATERYAL

Araştırmada, zamanın yetersizliği ve kısa zamanda sonuca ulaşma talebi nedeniyle, paydaş grup görüş ve önerilerini ilgilendiren pek çok konuya ilişkin ayrıca ikincil veri kaynaklı araştırma materyali bu aşamada kullanılamamıştır.

Bunun yanında, hem toplantılarda ileri sürülen görüş ve önerileri hem de GZFT çözümlenmesi sonuçlarını *daha iyi değerlendirmeye katkı sağlayacak* nitelikte olan; ilçe ve il odaklı brifing raporları, il stratejik planı gibi Döşemealtı İlçesi'ni doğrudan ve dolaylı olarak ilgilendiren çeşitli kamu, özel sektör ve sivil toplum kurum ve kuruluşlarınca hazırlanmış olan rapor ve araştırma sonuçlarından da ikincil veri olarak yararlanma fırsatı bu aşamada oluşturulamamıştır.

Dolayısıyla Antalya İli Döşemealtı İlçesi GZFT çözümlenmesine ilişkin ana materyal, tamamen, toplantılara aktif katılım sağlayan ve hemen her kesimi temsil eden kompozisyon ve sayıdan oluşan paydaşların görüş ve önerilerini kapsayan verilerden oluşmuştur. Araştırmanın ana amacına dönük olarak paydaşlardan sağlanan orijinal verilerin, Döşemealtı ilçesi GZFT analizi için bu aşamada yeterli olduğu söylenebilir.

Öte yandan, ilerleyen aşamalarda, bahsedilen ikincil veri kaynaklarının da araştırılıp incelenmesiyle, raporda yer alan GZFT çözümlenme kapsamlı bulguların daha geniş ve farklı yönlerden değerlendirilmesi gerçekleştirilebilir.

2.2. UYGULAMA, VERİ DERLEME ve ANALİZ METODU

Arama toplantısına 39 ve atölye çalışmasına ise 26 paydaş temsilci katılmıştır. Uygulama ve veri derleme yöntemi, aşağıda belirtilmiş olan sıralamada gerçekleştirilmiştir.

a) Arama Toplantısı (31 Ekim 2008)

- ◆ Tüm paydaş katılımcılarla sırasıyla genel tanışma yapılmıştır.
- ◆ Toplantının gündemi, amacı ve izlenecek yol açıklanmıştır.
- ◆ GZFT çözümlene yöntemi konusunda özet bilgi sunulmuştur.
- ◆ İlçenin başlıca **sorun** ve **fırsat alanları** konusunda genel tartışma yapmak üzere toplantı, sabah ve öğleden sonra olmak üzere 2 oturum şeklinde planlanmış; sabah oturumunda sorun alanları ve öğleden sonraki oturumda ise fırsat alanları konusunda tartışma yapılmıştır.
- ◆ Tartışma kapsamında, her katılımcıya beşer dakika süre verilmiş, genel bir özetlemenin ardından *en önemli görülen 3 sorun ve sonraki oturumda 3 fırsat alanının* ifade edilmesi istenmiştir.
- ◆ Tartışma kapsamında, tüm paydaşların *ilgi ve sorumluluk alanları doğrultusunda* ilçenin kalkınmasında dorudan ve dolaylı olarak etkisi bulunan aşağıda bazıları belirtilmiş olan tüm konuların ele alınmasına özen gösterilmiş ve bunun için gerekli açıklama ve yönlendirmeler yapılmıştır.

Arama Toplantısında Ele Alınan Başlıca Tartışma Konuları

Yerel yönetim, kurumlar arası ilişkiler, kamu kurumu yapılanması, merkez ile ilişkiler, eğitim, sağlık, spor, turizm, tarım, kültür, ulaşım, yerleşim, örgütlenme, imar, doğal kaynaklar, sanayi, ticaret, alternatif tarım, güzel sanatlar, gençlik, hayvancılık, yer altı su kaynakları, madencilik, çevre koruma, kirlilik, siyaset, güvenlik, mevzuat vb

- ◆ Tartışmalarda öne çıkan ve genel kabul gören sorun ve fırsat alanları yazılı olarak kayda geçirilmiş ve ayrıca tüm konuşmalar daha sonra yeniden değerlendirme olanağı elde etmek üzere sözlü olarak kaydedilmiştir.
- ◆ Toplantı sonrasında, tüm sorun ve fırsat alanları yukarıda belirtilen ana gruplara göre sınıflandırılmıştır.

b) Atölye Çalışması (16 Kasım 2008)

- ◆ Arama toplantısında belirlenmiş olan sorun alanları ve fırsat alanları, atölye çalışması öncesinde incelenerek, sorun alanları kapsamında belirtilmiş olan zayıf yönler ile fırsat alanları kapsamında belirtilen güçlü yönler ayrıca listelenmiştir.
- ◆ Dolayısıyla “*mevcut durum derecesi*” ve “*önem derecesine*” ilişkin puanlama yapmazdan önce, bir önceki arama toplantısında saptanmış olan “Güçlü, Zayıf, Fırsat ve Tehdit” şeklinde ele alınabilecek konular, her biri için ayrıca hazırlanmış ve aşağıda belirtilmiş olan GZFT çözümleme tablolarına, yukarıda belirtilmiş an gruplara göre yazılmıştır.
- ◆ Arama toplantısında ortaya çıkan ve önceden ayrı tablolara yazılan tüm GZFT konuları kesin belirleyici olmayıp atölye çalışması için sadece hatırlatma amaçlı yazılmış ve bunlara katılımcıların görüşleri doğrultusunda bu aşamada son şekli verilmiş ayrıca yeni ilavelerle de her bir GZFT puan tablosunun daha da zenginleşmesi sağlanmıştır.
- ◆ Puan ölçekleri, Tablo 1’de belirtildiği gibi tüm GZFT tabloları için uygulanması gerekirken, bu araştırmada sadece GZ tabloları için “*mevcut durum derecesi*” ve “*önem derecesi*” birlikte uygulanmış, paydaş katılımcılara daha önceden konuya ilişkin bir “*ön değerlendirme raporu (bilgi notu)*” sunulmamış olduğundan FT tabloları için sadece “*Önem Dereceleri*” bölümü puanlatılmıştır.

Tablo 1. GZFT çözümleme tablosu (üç ölçekli)

No	Ana Grup	Konular (Unsur lar)	Mevcut Durum Derecesi ^{1, 2}			Önem Derecesi ²		
			3 Çok Güçlü	2 Güçlü	1 Orta	3 Çok Önemli	2 Önemli	1 Az Önemli
1								

¹ Bu araştırmada sadece Güçlü Yönler ve Zayıf Tarafların belirlenmesinde kullanılmıştır.

² Sadece bir seçenek (X) işareti ile tercih edilecektir.

- ◆ Öte yandan bazı araştırmalarda, GZ değerlendirmesi, tek bir tablo kapsamında birlikte ele alınıp Tablo 2’de belirtildiği gibi beş (5)’li ölçeğe uygun olarak yapılırken, bu araştırmada, *ayrı ayrı G ve Z tablosu oluşturularak* daha doğru değerlendirme yapmak amacıyla yine *her ikisi için de üç (3) ölçekli puanlama* yöntemi tercih edilmiştir.

Tablo 2. GZ çözümlene tablosu (beş ölçekli)

No	Ana Grup	Konular (Unsurlar)	Mevcut Durum Derecesi ¹					Önem Derecesi ¹		
			5 Çok Güçlü	4 Güçlü	3 Orta	2 Zayıf	1 Çok Zayıf	3 Çok	2 Orta	1 Az
1										

¹ Sadece bir seçenek (X) işareti ile tercih edilecektir.

- ◆ Güçlü, Zayıf, Fırsat ve Tehdit konularını kapsayan tabloların her birisi için öncelikle paydaş katılımcı görüşleri doğrultusunda “konular kesin olarak tespit edilmiş”, daha sonra her bir tablo için sırasıyla unsurlara yönelik “mevcut durum ve önem derecelerinin puanlanması” sağlanmıştır.
- ◆ Uygulamada özellikle her bir tablo için ilk aşamada, “*sorulmayan soru verilmeyen cevap*” kalmayacak şekilde tüm paydaşların da onayı ile “unsurları kesinleştirme ve tabloyu kapatma” ikinci aşamada ise hemen bu tablodaki tüm “konuların puanlamasına” geçilmesine özen gösterilmiştir.
- ◆ Bir tablonun (örneğin sadece güçlü yanların) puanlaması bitirilmeden diğerine geçilmemiş, böylece katılımcıların odaklanmalarına ve doğru karar vermelerine ortam oluşturulmuştur.
- ◆ Dolayısıyla atölye çalışması birbirinden ayrı *dört küçük oturumda* tamamlanmıştır.
- ◆ Tüm katılımcıların aktif katılımlarına, puanlama yapmalarına ve tabloları eksiksiz doldurulmuş bir şekilde moderatöre iade etmelerine özen gösterilmiş, anlaşılmayan tüm konularda gerekli açıklamalar yapılmıştır.
- ◆ GZFT çözümlenmesi sonucunda ortaya çıkan bulgular için aşağıda belirtilen Durum ve Önem tablosu oluşturularak, her bir kategori için durum ve önem puanlamasında en öne çıkan konular ilgili kutucuklara yerleştirilmiştir.

Tablo 3. "Durum ve Önem" tablosu

		Etkisi Bakımından	
		Olumsuz	Olumlu
Kaynağı Bakımından	İç Etkenler	ZAYIF TARAFLAR	GÜÇLÜ YÖNLER
	Dış Etkenler	TEHDİT UNSURLARI	FIRSAT ALANLARI

2.3. GZFT SORGULAMASI İÇİN AÇIKLAMALAR

Paydaş katılımcılara, GZFT çözümlemesinin Döşemealtı İlçesi örneğinde doğru olarak anlaşılması ve değerlendirilmesi için aşağıda belirtilen sorgu yaklaşımları sunulmuştur:

a) Güçlü Yönler

1. İlçenin sahip olduğu başlıca avantajlar nelerdir?
2. İlçede neler iyi yapılıyor?
3. İlçede hangi kaynaklara kolay ulaşım imkanı var?
4. Dışarıdan bakanlar, ilçenin hangi yönlerini kuvvetli görür?

b) Zayıf Taraflar

1. İlçede geliştirilmesi gereken, mükemmel olmayan yönler nelerdir?
2. İlçede neler kötü olarak yapılmaktadır?
3. İlçede neleri yapmaktan kaçınmak gerekir?

c) Fırsat Alanları (Başlıca şu iki soruya cevap aranarak belirlenir)

1. İyi fırsatlar nerede ve nasıl bulunur?
2. İlçeyi doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen süreç ve eğilimler nelerdir?

d) Tehdit Unsurları

1. İlçenin ilerlemesinin önündeki engeller nelerdir?
2. İlçenin daha iyi ve başarılı olmasının koşulları değişiyor mu?
3. İlçenin gelişmesine zarar verici faktörler neler olabilir?

3. DÖŞEMEALTI İLÇESİ GZFT ÇÖZÜMLEMESİ BULGULARI

3.1. GÜÇLÜ YÖNLER

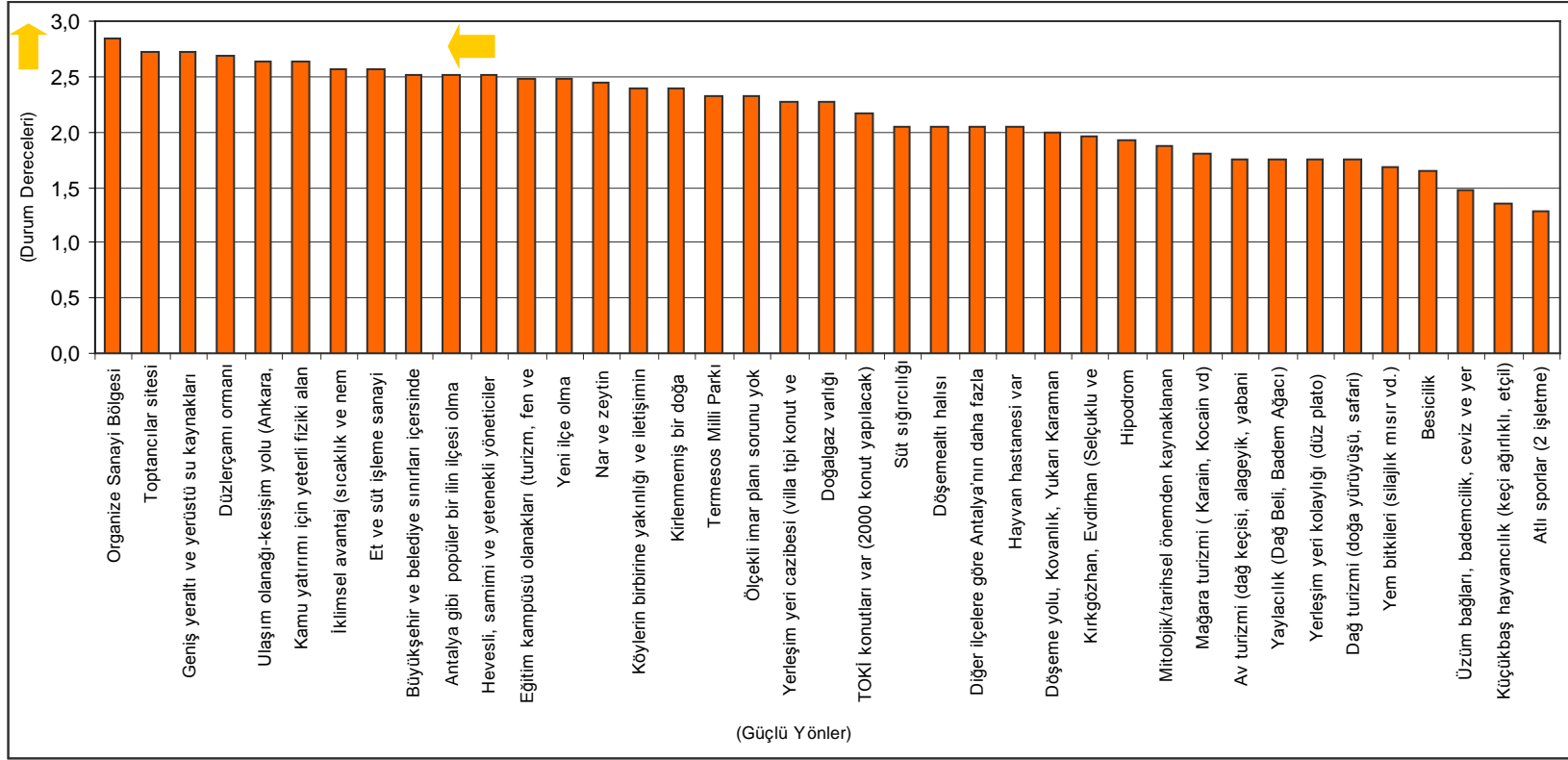
Tablo 4. Güçlü yönlerle ilişkin mevcut durum ve önem dereceleri

	GÜÇLÜ YÖNLER	Mevcut ¹ Durum Derecesi	Önem ² Derecesi
1	Organize Sanayi Bölgesi	2,840	2,880
2	Toptancılar sitesi	2,720	2,800
3	Geniş yeraltı ve yerüstü su kaynakları varlığı (Kırkgöz vd.)	2,720	2,800
4	Düzlerçamı ormanı	2,680	2,720
5	Ulaşım olanağı-kesişim yolu (Ankara, İzmir)	2,640	2,680
6	Kamu yatırımı için yeterli fiziki alan mevcudu (Hazine arazisi)	2,640	2,640
7	İklimsel avantaj (sıcaklık ve nem düşüklüğü)	2,560	2,720
8	Et ve süt işleme sanayi	2,560	2,520
9	Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde olma	2,520	2,640
10	Antalya gibi popüler bir ilin ilçesi olma	2,520	2,800
11	Hevesli, samimi ve yetenekli yöneticiler	2,520	2,760
12	Eğitim kampüsü olanakları (turizm, fen ve meslek lisesi, yüksekokul)	2,480	2,880
13	Yeni ilçe olma	2,480	2,840
14	Nar ve zeytin	2,440	2,720
15	Köylerin birbirine yakınlığı ve iletişimin kolay olması-yakın yerleşme	2,400	2,280
16	Kirlenmemiş bir doğa	2,400	2,760
17	Termesos Milli Parkı	2,320	2,440
18	Ölçekli imar planı sorunu yok	2,320	2,680
19	Yerleşim yeri cazibesi (villa tipi konut ve yapılaşma)	2,280	2,440
20	Doğalgaz varlığı	2,280	2,560
21	TOKİ konutları var (2000 konut yapılacak)	2,160	2,160
22	Süt sığırcılığı	2,040	2,440
23	Döşemealtı halısı	2,040	2,640
24	Diğer ilçelere göre Antalya'nın daha fazla yağış alan yeri	2,040	2,400
25	Hayvan hastanesi var	2,040	2,200
26	Döşeme yolu, Kovanlık, Yukarı Karaman (Odessa) ve ören yerleri	2,000	2,240
27	Kırkgözhan, Evdirhan (Selçuklu ve Osmanlı Eserleri)	1,960	2,360
28	Hipodrom	1,920	2,400
29	Mitolojik/tarihsel önemden kaynaklanan imaj (Büyük İskender)	1,880	2,520
30	Mağara turizmi (Karain, Kocain vd)	1,800	2,360
31	Av turizmi (dağ keçisi, alageyik, yabani geyik vd.)	1,760	2,000
32	Yaylacılık (Dağ Beli, Badem Ağacı)	1,760	1,960
33	Yerleşim yeri kolaylığı (düz plato)	1,760	2,080
34	Dağ turizmi (doğa yürüyüşü, safari)	1,760	2,520
35	Yem bitkileri (silajlık mısır vd.)	1,680	2,000
36	Besicilik	1,640	2,280
37	Üzüm bağları, bademcilik, ceviz ve yer fıstığı	1,480	1,920
38	Küçükbaş hayvancılık (keçi ağırlıklı, etçil)	1,360	2,120
39	Atlı sporlar (2 işletme)	1,280	1,920

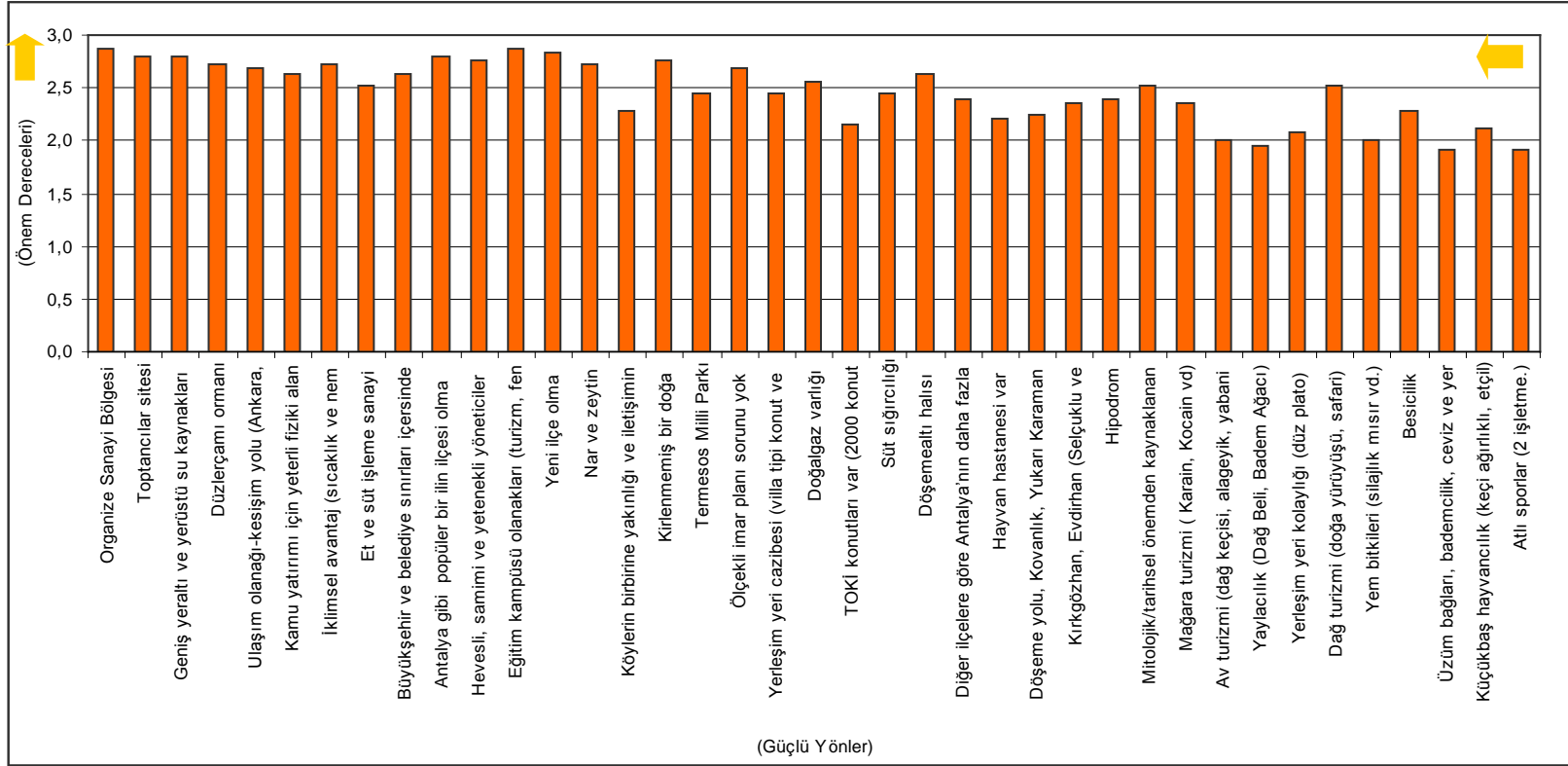
1 3: Çok güçlü (2,50-3,00) 2: Güçlü (2,00-2,49) 1: Orta (1,00-1,99)

2 3: Çok önemli (2,50-3,00) 2: Önemli (2,00-2,49) 1: Az önemli (1,00-1,99)

Grafik 1. Güçlü yönler için “mevcut durum” dereceleri

Grafik 2. Güçlü yönlerle ilişkin “önem” dereceleri ¹

¹ Önem derecesi grafiği, karşılaştırma yapabilmek amacıyla “mevcut durum derecesi” belli olan konu sıralamasına bağlı kalınarak oluşturulmuştur. Kendi içinde bağımsız büyüklük sıralaması yapılmamıştır.

3.2. ZAYIF TARAFLAR

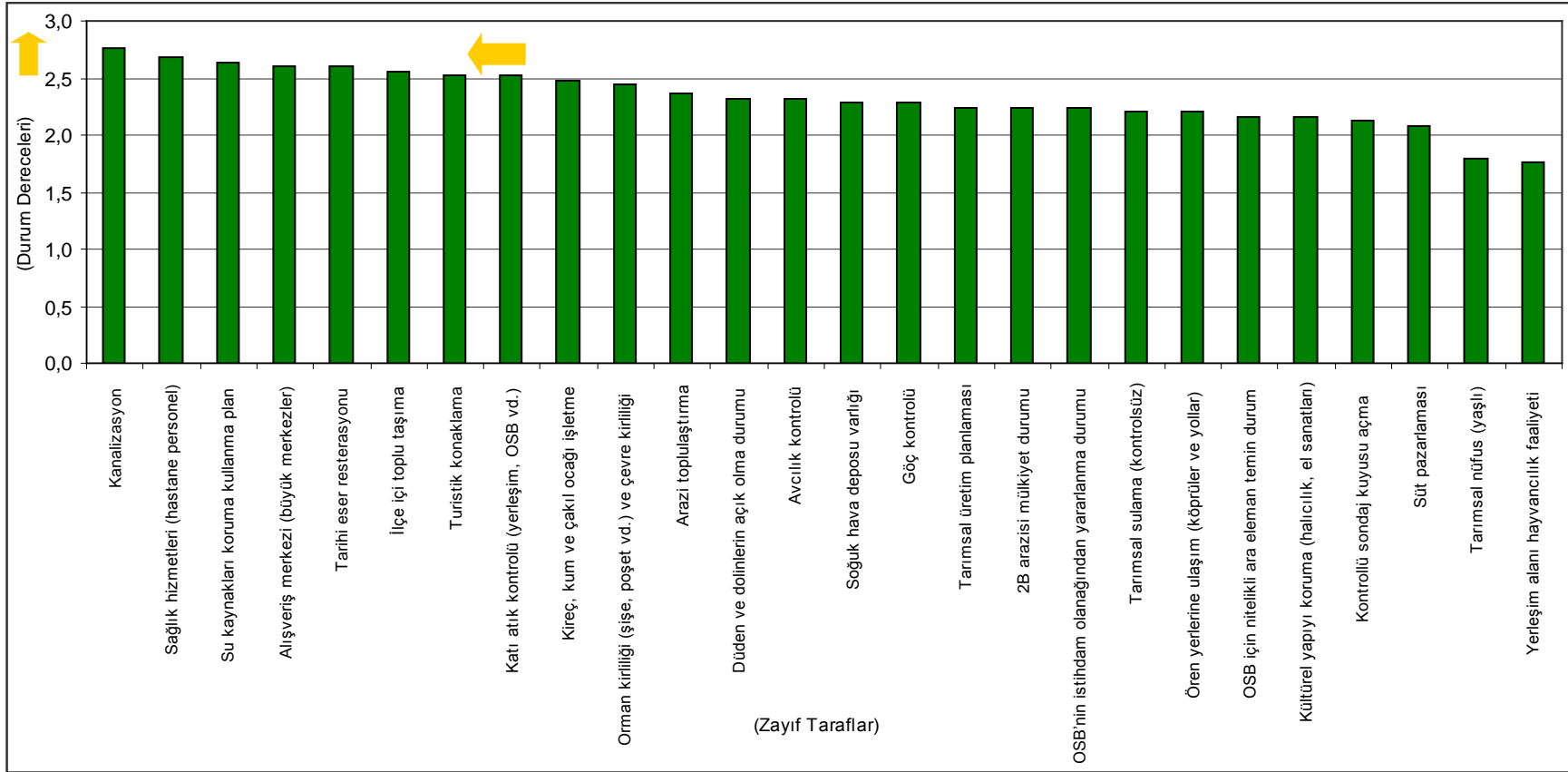
Tablo 5. Zayıf taraflara ilişkin mevcut durum ve önem dereceleri

	ZAYIF TARAFLAR	Mevcut Durum Derecesi ¹	Önem Derecesi ²
1	Kanalizasyon	2,760	2,800
2	Sağlık hizmetleri (hastane personel)	2,680	2,880
3	Su kaynakları koruma kullanma plan	2,640	2,720
4	Alışveriş merkezi (büyük merkezler)	2,600	2,600
5	Tarihi eser restorasyonu	2,600	2,680
6	İlçe içi toplu taşıma	2,560	2,600
7	Turistik konaklama	2,520	2,520
8	Katı atık kontrolü (yerleşim, OSB vd.)	2,520	2,520
9	Kireç, kum ve çakıl ocağı işletme	2,480	2,640
10	Orman kirliliği (şişe, poşet vd.) ve çevre kirliliği	2,440	2,720
11	Arazi toplulaştırma	2,360	2,400
12	Düden ve dolinlerin açık olma durumu	2,320	2,440
13	Avcılık kontrolü	2,320	2,542
14	Soğuk hava deposu varlığı	2,280	2,360
15	Göç kontrolü	2,280	2,480
16	Tarımsal üretim planlaması	2,240	2,720
17	2B arazisi mülkiyet durumu	2,240	2,760
18	OSB'nin istihdam olanağından yararlanma durumu	2,240	2,440
19	Tarımsal sulama (kontROLSÜZ)	2,200	2,840
20	Ören yerlerine ulaşım (köprüler ve yollar)	2,200	2,560
21	OSB için nitelikli ara eleman temin durumu	2,160	2,280
22	Kültürel yapıyı koruma (halıcılık, el sanatları)	2,160	2,280
23	Kontrollü sondaj kuyusu açma	2,120	2,440
24	Süt pazarlaması	2,080	2,600
25	Tarımsal nüfus (yaşlı)	1,800	2,360
26	Yerleşim alanı hayvancılık faaliyeti	1,760	2,600

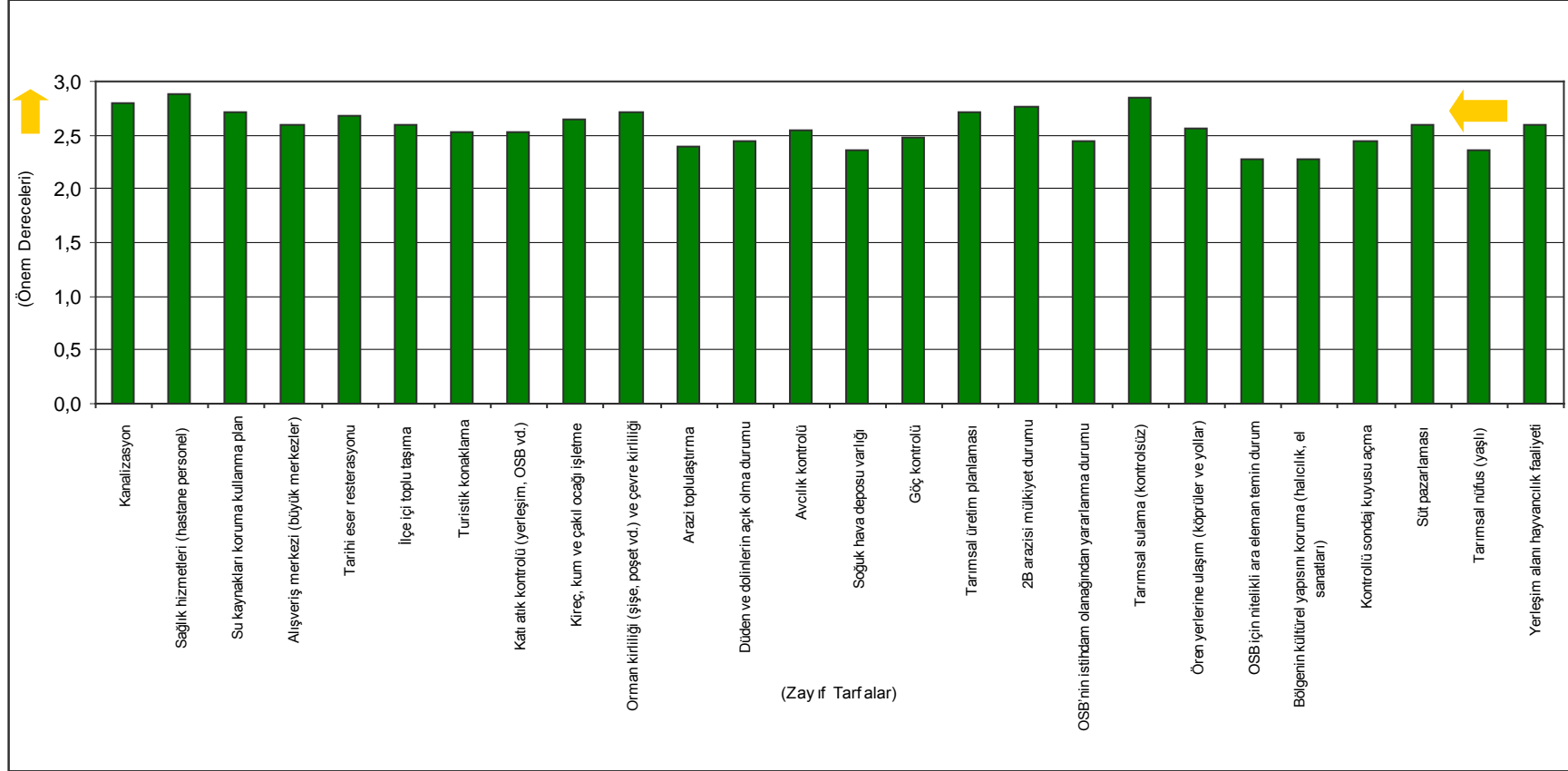
1 3: Çok zayıf (2,50-3,00) 2: Zayıf (2,00-2,49) 1: Orta (1,00-1,99)

2 3: Çok önemli (2,50-3,00) 2: Önemli (2,00-2,49) 1: Az önemli (1,00-1,99)

Grafik 3. Zayıf taraflara ilişkin “mevcut durum” dereceleri

Grafik 4. Zayıf taraflara ilişkin "önem" dereceleri

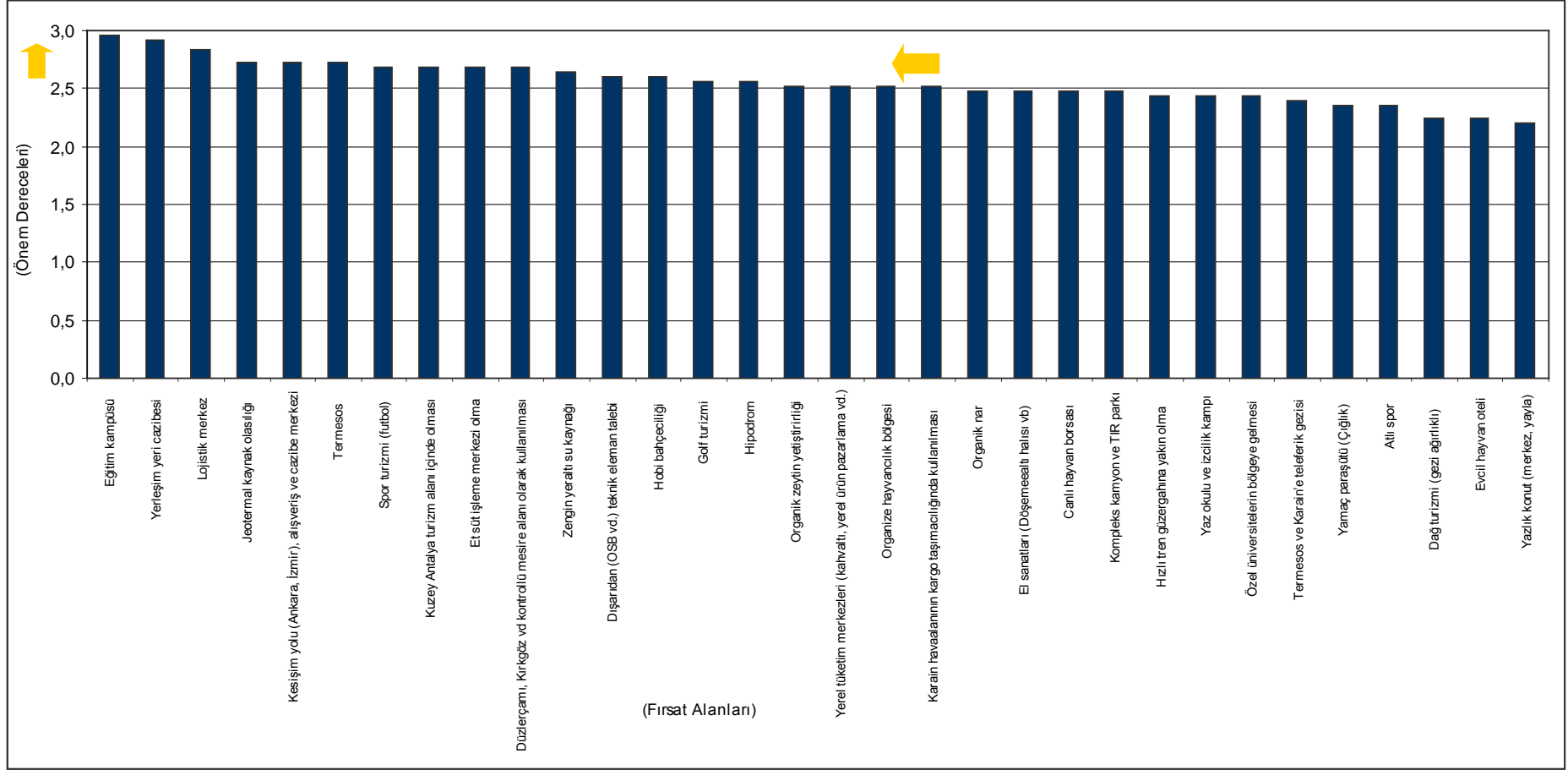
3.3. FIRSAT ALANLARI

Tablo 6. Başlıca fırsat alanlarına ilişkin önem dereceleri

	FIRSAT ALANLARI	Önem ¹ Derecesi
1	Eğitim kampüsü	2,960
2	Yerleşim yeri cazibesi	2,920
3	Lojistik merkez	2,840
4	Jeotermal kaynak olasılığı	2,720
5	Kesişim yolu (Ankara, İzmir), alışveriş ve cazibe merkezi	2,720
6	Termesos	2,720
7	Spor turizmi (futbol)	2,680
8	Kuzey Antalya turizm alanı içinde olması	2,680
9	Et süt işleme merkezi olma	2,680
10	Düzler çamı, Kırk göz vd <u>kontrollü</u> mesire alanı olarak kullanılması	2,680
11	Zengin yeraltı su kaynağı	2,640
12	Dışarıdan (OSB vd.) teknik eleman talebi, MEB teşviki (mesleki eğitim merkezi, meslek okulları çeşitliliği)	2,600
13	Hobi bahçeciliği	2,600
14	Golf turizmi	2,560
15	Hipodrom	2,560
16	Organik zeytin yetiştirirliği	2,520
17	Denetlenebilir belgeli sertifikalı günübirlik yerel tüketim merkezleri (kahvaltı, yerel ürün pazarlama vd.)	2,520
18	Organize hayvancılık bölgesi	2,520
19	Karain havaalanının kargo taşımacılığında kullanılması	2,520
20	Organik nar	2,480
21	El sanatları (Döşemealtı halısı vb)	2,480
22	Canlı hayvan borsası	2,480
23	Kompleks kamyon ve TIR parkı	2,480
24	Hızlı tren güzergahına yakın olma	2,440
25	Yaz okulu ve izcilik kampı	2,440
26	Özel üniversitelerin bölgeye gelmesi	2,440
27	Termesos ve Karain'e teleferik gezisi	2,400
28	Yamaç paraşütü (Çığlık)	2,360
29	Atlı spor	2,360
30	Dağ turizmi (gezi ağırlıklı)	2,240
31	Evcil hayvan oteli	2,240
32	Yazlık konut (merkez, yayla)	2,200

1 3: Çok önemli (2,50-3,00) 2: Önemli (2,00-2,49) 1: Az önemli (1,00-1,99)

Grafik 5. Fırsat alanlarına ilişkin “önem” dereceleri

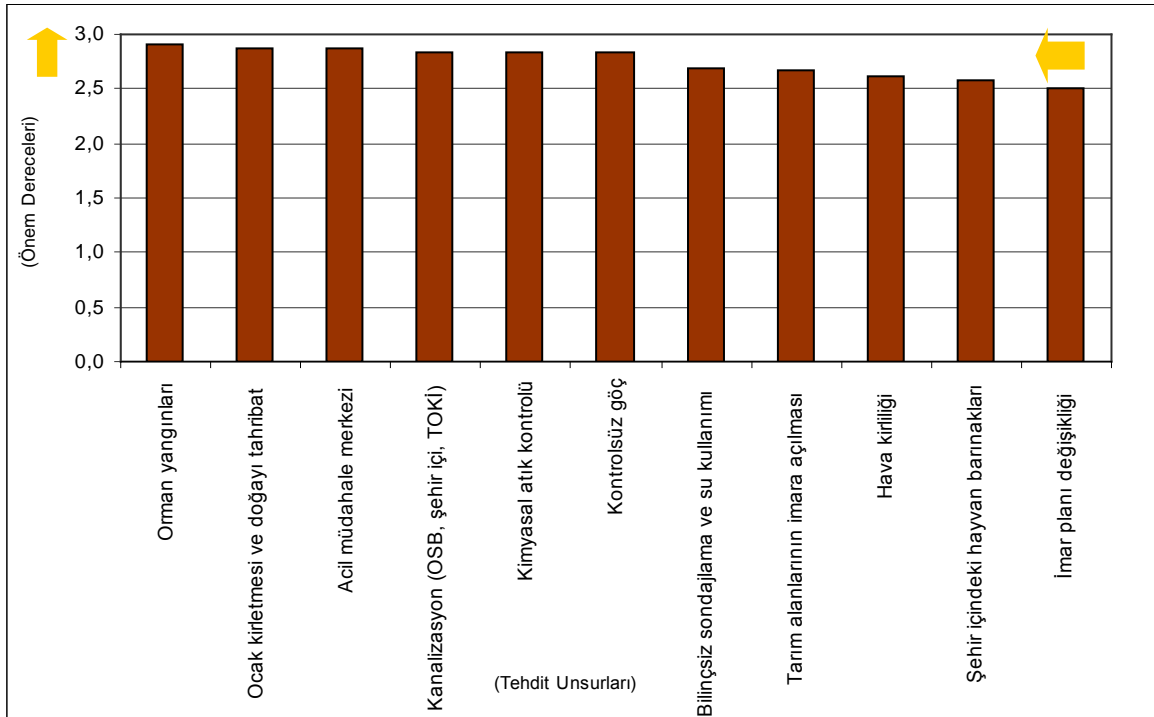
3.4. TEHDİT UNSURLARI

Tablo 7. Tehdit unsurlarına ilişkin önem dereceleri

	TEHDİT UNSURLARI	Önem ¹ Derecesi
1	Orman yangınları	2,917
2	Taş, kum ve çakıl ocağı kaynaklı kirlenme, su kaynaklarını tehdit, doğayı tahribat ve sağlık	2,875
3	Acil müdahale merkezi	2,870
4	Kanalizasyon (OSB, şehir içi, TOKİ)	2,833
5	Kimyasal atık kontrolü	2,833
6	Kontrolsüz göç	2,833
7	Bilinçsiz sondajlama ve su kullanımı	2,696
8	Tarım alanlarının imara açılması	2,667
9	Doğalgaz elektrik çevrim santralının hava kirliliği, atık sıcak su kirliliği, biyolojik çeşitliliğe olumsuz etkisi	2,625
10	Şehir içindeki hayvan barınakları	2,583
11	İmar planı değişikliği (çok katlı bina ve amaç dışı kullanım)	2,500

1 3: Çok önemli (2,50-3,00) 2: Önemli (2,00-2,49) 1: Az önemli (1,00-1,99)

Grafik 6. Tehdit unsurlarına ilişkin "önem" dereceleri

3.5. GZFT ÇÖZÜMLEMESİ

Tablo 8. Döşemealtı İlçesi GZFT çözümü

		Etkisi Bakımından																																																										
		Olumsuz	Olumlu																																																									
Kaynağı Bakımından	İç Etkenler	<p>ZAYIF TARAFLAR ¹ (> 2,50 mevcut durum ve önem derecesi)</p> <table border="1"> <tr> <td>Kanalizasyon</td> <td>2,76</td> <td>2,80</td> </tr> <tr> <td>Sağlık hizmetleri (hastane personel)</td> <td>2,68</td> <td>2,88</td> </tr> <tr> <td>Su kaynakları koruma kullanma plan</td> <td>2,64</td> <td>2,72</td> </tr> <tr> <td>Alışveriş merkezi (büyük merkezler)</td> <td>2,60</td> <td>2,60</td> </tr> <tr> <td>Tarihi eser restorasyonu</td> <td>2,60</td> <td>2,68</td> </tr> <tr> <td>İlçe içi toplu taşıma</td> <td>2,56</td> <td>2,60</td> </tr> <tr> <td>Turistik konaklama</td> <td>2,52</td> <td>2,52</td> </tr> <tr> <td>Katı atık kontrolü (yerleşim, OSB vd.)</td> <td>2,52</td> <td>2,52</td> </tr> </table>	Kanalizasyon	2,76	2,80	Sağlık hizmetleri (hastane personel)	2,68	2,88	Su kaynakları koruma kullanma plan	2,64	2,72	Alışveriş merkezi (büyük merkezler)	2,60	2,60	Tarihi eser restorasyonu	2,60	2,68	İlçe içi toplu taşıma	2,56	2,60	Turistik konaklama	2,52	2,52	Katı atık kontrolü (yerleşim, OSB vd.)	2,52	2,52	<p>GÜÇLÜ YÖNLER ¹ (> 2,50 mevcut durum ve önem derecesi)</p> <table border="1"> <tr> <td>Organize Sanayi Bölgesi</td> <td>2,84</td> <td>2,88</td> </tr> <tr> <td>Toptancılar sitesi</td> <td>2,72</td> <td>2,80</td> </tr> <tr> <td>Geniş yeraltı ve yerüstü su kaynakları varlığı</td> <td>2,72</td> <td>2,80</td> </tr> <tr> <td>Düzlerçamı ormanı</td> <td>2,68</td> <td>2,72</td> </tr> <tr> <td>Ulaşım olanağı-kesişim yolu (Ankara, İzmir)</td> <td>2,64</td> <td>2,68</td> </tr> <tr> <td>Kamu yatırımı için yeterli fiziki alan</td> <td>2,64</td> <td>2,64</td> </tr> <tr> <td>İklimsel avantaj (sıcaklık ve nem düşüklüğü)</td> <td>2,56</td> <td>2,72</td> </tr> <tr> <td>Et ve süt işleme sanayi</td> <td>2,56</td> <td>2,52</td> </tr> <tr> <td>Büyükşehir belediye sınırları içerisinde olma</td> <td>2,52</td> <td>2,64</td> </tr> <tr> <td>Antalya gibi popüler bir ilin ilçesi olma</td> <td>2,52</td> <td>2,80</td> </tr> <tr> <td>Hevesli, samimi ve yetenekli yöneticiler</td> <td>2,52</td> <td>2,76</td> </tr> </table>	Organize Sanayi Bölgesi	2,84	2,88	Toptancılar sitesi	2,72	2,80	Geniş yeraltı ve yerüstü su kaynakları varlığı	2,72	2,80	Düzlerçamı ormanı	2,68	2,72	Ulaşım olanağı-kesişim yolu (Ankara, İzmir)	2,64	2,68	Kamu yatırımı için yeterli fiziki alan	2,64	2,64	İklimsel avantaj (sıcaklık ve nem düşüklüğü)	2,56	2,72	Et ve süt işleme sanayi	2,56	2,52	Büyükşehir belediye sınırları içerisinde olma	2,52	2,64	Antalya gibi popüler bir ilin ilçesi olma	2,52	2,80	Hevesli, samimi ve yetenekli yöneticiler	2,52	2,76
	Kanalizasyon	2,76	2,80																																																									
Sağlık hizmetleri (hastane personel)	2,68	2,88																																																										
Su kaynakları koruma kullanma plan	2,64	2,72																																																										
Alışveriş merkezi (büyük merkezler)	2,60	2,60																																																										
Tarihi eser restorasyonu	2,60	2,68																																																										
İlçe içi toplu taşıma	2,56	2,60																																																										
Turistik konaklama	2,52	2,52																																																										
Katı atık kontrolü (yerleşim, OSB vd.)	2,52	2,52																																																										
Organize Sanayi Bölgesi	2,84	2,88																																																										
Toptancılar sitesi	2,72	2,80																																																										
Geniş yeraltı ve yerüstü su kaynakları varlığı	2,72	2,80																																																										
Düzlerçamı ormanı	2,68	2,72																																																										
Ulaşım olanağı-kesişim yolu (Ankara, İzmir)	2,64	2,68																																																										
Kamu yatırımı için yeterli fiziki alan	2,64	2,64																																																										
İklimsel avantaj (sıcaklık ve nem düşüklüğü)	2,56	2,72																																																										
Et ve süt işleme sanayi	2,56	2,52																																																										
Büyükşehir belediye sınırları içerisinde olma	2,52	2,64																																																										
Antalya gibi popüler bir ilin ilçesi olma	2,52	2,80																																																										
Hevesli, samimi ve yetenekli yöneticiler	2,52	2,76																																																										
Dış Etkenler	<p>TEHDİT UNSURLARI ¹ (> 2,80 önem derecesi)</p> <table border="1"> <tr> <td>Orman yangınları</td> <td>2,917</td> </tr> <tr> <td>Ocak kaynaklı kirletme</td> <td>2,875</td> </tr> <tr> <td>Acil müdahale merkezi yetersizliği</td> <td>2,870</td> </tr> <tr> <td>Kanalizasyon (OSB, şehir içi, TOKİ)</td> <td>2,833</td> </tr> <tr> <td>Kimyasal atık kontrolü</td> <td>2,833</td> </tr> <tr> <td>Kontrolsüz göç</td> <td>2,833</td> </tr> </table>	Orman yangınları	2,917	Ocak kaynaklı kirletme	2,875	Acil müdahale merkezi yetersizliği	2,870	Kanalizasyon (OSB, şehir içi, TOKİ)	2,833	Kimyasal atık kontrolü	2,833	Kontrolsüz göç	2,833	<p>FIRSAT ALANLARI ¹ (> 2,60 önem derecesi)</p> <table border="1"> <tr> <td>Eğitim kampüsü</td> <td>2,96</td> </tr> <tr> <td>Yerleşim yeri cazibesi</td> <td>2,92</td> </tr> <tr> <td>Lojistik merkez</td> <td>2,84</td> </tr> <tr> <td>Jeotermal kaynak olasılığı</td> <td>2,72</td> </tr> <tr> <td>Kesişim yolu, alışveriş ve cazibe merkezi</td> <td>2,72</td> </tr> <tr> <td>Termesos</td> <td>2,72</td> </tr> <tr> <td>Spor turizmi (futbol)</td> <td>2,68</td> </tr> <tr> <td>Kuzey Antalya turizm alanı içinde olması</td> <td>2,68</td> </tr> <tr> <td>Et süt işleme merkezi olma</td> <td>2,68</td> </tr> <tr> <td>Düzlerçamı, Kırkgöz vd <u>kontrollü</u> mesire alanı</td> <td>2,68</td> </tr> <tr> <td>Zengin yeraltı su kaynağı</td> <td>2,64</td> </tr> </table>	Eğitim kampüsü	2,96	Yerleşim yeri cazibesi	2,92	Lojistik merkez	2,84	Jeotermal kaynak olasılığı	2,72	Kesişim yolu, alışveriş ve cazibe merkezi	2,72	Termesos	2,72	Spor turizmi (futbol)	2,68	Kuzey Antalya turizm alanı içinde olması	2,68	Et süt işleme merkezi olma	2,68	Düzlerçamı, Kırkgöz vd <u>kontrollü</u> mesire alanı	2,68	Zengin yeraltı su kaynağı	2,64																								
Orman yangınları	2,917																																																											
Ocak kaynaklı kirletme	2,875																																																											
Acil müdahale merkezi yetersizliği	2,870																																																											
Kanalizasyon (OSB, şehir içi, TOKİ)	2,833																																																											
Kimyasal atık kontrolü	2,833																																																											
Kontrolsüz göç	2,833																																																											
Eğitim kampüsü	2,96																																																											
Yerleşim yeri cazibesi	2,92																																																											
Lojistik merkez	2,84																																																											
Jeotermal kaynak olasılığı	2,72																																																											
Kesişim yolu, alışveriş ve cazibe merkezi	2,72																																																											
Termesos	2,72																																																											
Spor turizmi (futbol)	2,68																																																											
Kuzey Antalya turizm alanı içinde olması	2,68																																																											
Et süt işleme merkezi olma	2,68																																																											
Düzlerçamı, Kırkgöz vd <u>kontrollü</u> mesire alanı	2,68																																																											
Zengin yeraltı su kaynağı	2,64																																																											

¹ Bu tabloya, karşılaştırma yapmak amacıyla, hem "mevcut durum derecesi" ve hem de "önem derecesi" en az 2,5 puan ve üzeri olanlar taşınmıştır. Detay bulgular için, rapor içinde verilmiş olan ilgili tablolara bakılabilir.

Döşemealtı İlçesi GZFT çözümlenmesi sonucu öne çıkan bulgular Tablo 8’de, bunlara ilişkin özet değerlendirmeler ise sırasıyla aşağıda belirtilmiştir. Daha ayrıntılı bulgular Tablo 4,5,6 ve 7’de verilmiştir.

a) Güçlü Yönler (*Mevcut durumları korunmalıdır*)

- ▶ Döşemealtı İlçesi’nde Organize Sanayi Bölgesi’nin varlığı, ilçe açısından diğer tüm unsurlara göre hem mevcut durum açısından “çok güçlü” bir yön hem de önem derecesi açısından “çok önemli” olarak en başta değerlendirilmektedir. Dolayısıyla ilçenin bu avantajının çok iyi korunması gerekmektedir.
- ▶ Toptancılar sitesi varlığı ile yer altı ve yer üstü su kaynakları varlığı için de benzer durum söz konusudur. Diğer güçlü yönler sırasıyla Tablo 8’de verilmiştir.
- ▶ İlçede, mevcut duruma göre “güçlü” kategoride yer almasına karşın “çok önemli” olarak değerlendirilen eğitim kampüsü özelliği de dikkat çekmektedir (Bkz. Tablo 4). Bu özellik de korunmalıdır.
- ▶ Mevcut durumu orta derecede güçlü (1,00-1,99) olan ve az öneme (1,00-1,99) sahip yönler (unsurlar) için çok fazla zaman ayrılmamalıdır (Bkz. Tablo 4).

b) Zayıf Taraflar (*Dikkat edilmeli ve izlenmelidir*)

- ▶ Döşemealtı İlçesi’nin mevcut durumu ile “çok zayıf” olduğu düşünülen konuların başında *kanalizasyon* sorunu gelmektedir. Önem sıralaması bakımından da bu konu “çok önemli” olup ikinci sırada gelmektedir. Bu nedenle bu konu üzerinde dikkatle durulmalı ve izlenmelidir.
- ▶ *Sağlık hizmetleri* konusu da ilçede mevcut haliyle “çok zayıf” olarak düşünülen ikinci sıradaki unsurdur. Ancak bu konu “çok önemli” görülen unsurların en başında gelmektedir. Bu konu üzerinde de dikkatle durulmalıdır. Diğer zayıf taraflar sırasıyla Tablo 8’de verilmiştir.
- ▶ İlçede, mevcut duruma göre “zayıf” kategoride yer almasına karşın “çok önemli” olduğu düşünülen konular da bulunmaktadır. Bunlar sırasıyla; *su kaynakları koruma planı, orman kirliliği, 2 B arazisi ve kontrolsüz tarımsal sulama* konularıdır (Bkz. Tablo 5). Bu konular üzerinde önemle durulmalıdır.

- ▶ Mevcut durumu orta derecede zayıf (1,00-1,99) olan ve az öneme (1,00-1,99) sahip taraflar (unsurlar) için gereğinden fazla zaman ayrılmamalıdır (Bkz. Tablo 5).

c) Fırsat Alanları

- ▶ Döşemealtı İlçesi'nde gerek uluslar arası ve gerekse ülke, bölge ve il genelindeki sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmelerin de etkisiyle gelecek için fırsat alanı olarak "çok önemli" görülen unsurların en başında sırasıyla *eğitim kampüsü olma, il genelinde en cazibeli yerleşim yeri olma ve lojistik merkez olma* unsurları gelmektedir. Bu konular önemsenmeli ve uygun fırsatlar izlenerek değerlendirilmelidir. Fırsat ortamı gelişmeden tüm enerji bu alanlara kaydırılıp gereğinden fazla zaman harcanmamalıdır. Çünkü mevcut durum, henüz "çok güçlü" bir yapıda değildir.
- ▶ Fırsat alanları kapsamında çok önemli olarak değerlendirilen diğer unsurlar Tablo 8'de, önemli değerlendirilen konular Tablo 6'da belirtilmiştir.
- ▶ Döşemealtı İlçesi'nde gelişme için fırsat alanı olarak değerlendirilebileceği düşünülen alanlar oldukça fazla olup bunların hepsi "çok önemli ve önemli" kategorisinde görülmekte olup önem düzeyi düşük sayılan fırsat alanı bulunmamaktadır.

d) Tehdit Unsurları

- ▶ Döşemealtı İlçesi'nin gelişmesini olumsuz etkilediği veya etkileyeceği düşünülen ve "çok önemli" olarak görülen tehdit unsurlarının başında *orman yangınları riski* gelmektedir.
- ▶ Bunu önem büyüklüğüne göre; *kum, taş, kireç ve benzeri işletmecilik faaliyetlerine dayalı kirletme olgusu, acil müdahale merkezinin yetersizliği ve bakımdan il merkezine olan bağlılık, kanalizasyon yetersizliği, sanayi odaklı kimyasal atık ve kontrolsüz göç* olguları izlemektedir.
- ▶ Döşemealtı İlçesi'nin gelişiminde tehdit olarak görülen unsurların tamamı çok önemli kategorisinde değerlendirilmektedir.

- ▶ Tüm bu unsurlar Döşemealtı İlçesi'nin gelişimini etkileyen veya etkileyecek olan faktörler olup bazıları için hemen ve bazıları için de risk sıralamasına göre geleceğe ilişkin planlamaların yapılması gerekmektedir.

3.6. SERBEST TARTIŞMA NOTLARI

Bu bölüm, GZFT puanlamasına girmeyen unsurlar ile diğer tartışma notlarının değerlendirilmesi için sesli toplantı kayıtlarının çözümlenmesi sonrasında ele alınacaktır.

4. SONUÇ DEĞERLENDİRMESİ

4.1. ÖNCELİKLİ PROJE ALANLARI BELİRLEME (GZFT Sonuçları Odaklı)

- ▶ GZFT çözümlenmesi bulgularından hareketle; çok kuvvetli, çok zayıf ve çok önemli görülen kategorilerde yer alan tüm unsurlara ilişkin grup veya konu bazlı proje alanı oluşturma söz konusu olabilir.
- ▶ Burada zayıf tarafların tehdit haline dönüşme riski, tehdit unsurlarının gerçekleşme riski, güçlü yönlerin fırsata dönüşme olasılığı ve fırsat alanlarının geliştirilme ve genişletilme olasılığı üzerinde önemle durulmalı ve bu yaklaşımlar dikkate alınarak öncelikli proje alanları oluşturulmalıdır.
- ▶ Mevcut bulgulara göre GZFT sıralamasına bağlı kalınarak öncelikle; **OSB, toptancılar sitesi, su kaynakları, kanalizasyon, eğitim kampüsü, yerleşim yeri cazibesi, lojistik merkez ve tüm tehdit unsurları** konusunda projelendirmeler yapılabilir.
- ▶ Bir diğer seçenek olarak, tüm bu proje alanları için, ayrıca teknik bir komisyonla ikinci bir alt çalışma yapıp görüşlere dayalı puanlama ile öncelik sıralaması da oluşturulabilir.

4.2. EYLEM PLANI HAZIRLAMA (GENEL ve GZTF Sonuçları – Konu Odaklı)

Eylem planı; bir önceki bölümde açıklandığı şekilde *her bir proje konusu, grubu veya bunların hepsini kapsayan tüm genel bulgular için* oluşturulabilir. Bunun için de yine ayrıca teknik bir komisyonla ikinci bir alt çalışma yapılması gerekmektedir.

DÖŞEMEALTI İLÇESİ - ANTALYA

(31 EKİM 2008 | 16 KASIM 2008)

İletişim: csayin@akdeniz.edu.tr, <http://www.cengizsayin.com>, 0 (242) 310 243